

Regeringens proposition

1983/84: 44

**om höjning av Sveriges allmänna hypoteksbanks grundfond m. m.
och om ändring i lagen (1955:416) om sparbanker;**

beslutad den 20 oktober 1983.

Regeringen föreslår riksdagen att anta de förslag som tagits upp i bifogade utdrag av regeringsprotokoll.

På regeringens vägnar

OLOF PALME

KJELL-OLOF FELDT

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att grundfonden för Sveriges allmänna hypoteksbank höjs från 1400 milj. kr. till 1800 milj. kr. Vidare föreslås att sparbankernas nuvarande rätt att göra kapitaltillskott till bostadsfinansierande kreditaktiebolag även skall omfatta jordbruksfinansierande kreditaktiebolag.

1 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1955: 416) om sparbanker

Härigenom föreskrivs att 24 § lagen (1955: 416) om sparbanker skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

24 §¹

Sparbank får förvärva

1. fast egendom, tomträtt och bostadsrätt för att bereda sparbanken lokaler för dess inrymmande eller tillgodose därmed sammanhängande behov.

2. aktie i bolag, vilket uteslutande har till syfte att förvalta fast egendom eller tomträtt som förvärvats för det under 1 angivna ändamålet,

3. inventarier, vilka anskaffas för rörelsen eller till fastighet, som sparbanken äger, eller till lokaler, som sparbanken i övrigt innehar,

4. bostadsrätt för att bereda bostad åt någon som är anställd i sparbanken.

Ärende om förvärv enligt första stycket av fast egendom, tomträtt eller aktie avgöres av huvudmännen, om ej annat följer av sparbankens reglemente. Detsamma gäller ärende om förbättring av byggnad i vilken sparbankens lokaler äro eller avses bliva inrymda.

Sparbank får till belopp, som vid varje tidpunkt sammanlagt svarar mot högst tio procent av sparbankens egna fonder, förvärva andel i sådan ekonomisk förening eller aktie i sådant bolag, som med regeringens godkännande verkar som en sammanslutning av svenska sparbanker för tillgodoseende av gemensamma intressen, eller garantifondbevis eller förlagsbevis, som utfärdats av föreningen eller bolaget, eller i övrigt tillskjuta medel till föreningen eller bolaget.

Utöver vad som följer av tredje stycket får sparbank efter tillstånd av tillsynsmyndigheten tillskjuta medel till förening eller aktiebolag som avses i nämnda stycke, om antingen det tillskjutna kapitalet icke kan grunda upplåningsrätt eller täcka krav på eget kapital hos föreningen, bolaget eller annorstädes eller fråga är om kreditaktiebolag som har till huvudsakligt ändamål att lämna lån mot säkerhet i form av panträtt *på grundval av in-teckning* i bostads-, kontors- eller affärsfastighet. Efter tillstånd av regeringen får sparbank förvärva aktie även i annat svenskt aktiebolag, vars ändamål kan anses gagneligt för bankväsendet eller det allmänna, samt garantifondbevis eller förlagsbevis utfärdat av sådant bolag.

Utöver vad som följer av tredje stycket får sparbank efter tillstånd av tillsynsmyndigheten tillskjuta medel till förening eller aktiebolag som avses i nämnda stycke, om antingen det tillskjutna kapitalet icke kan grunda upplåningsrätt eller täcka krav på eget kapital hos föreningen, bolaget eller annorstädes eller fråga är om kreditaktiebolag som har till huvudsakligt ändamål att lämna lån mot säkerhet i form av panträtt i *jordbruks-*, bostads-, kontors- eller affärsfastighet. Efter tillstånd av regeringen får sparbank förvärva aktie även i annat svenskt aktiebolag, vars ändamål kan anses gagneligt för bankväsendet eller det allmänna, samt garantifondbevis eller förlagsbevis utfärdat av sådant bolag.

¹ Senaste lydelse 1979: 1051.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

Sparbank får endast efter tillstånd av tillsynsmyndigheten medverka vid emission av aktier eller förlagsbevis på den allmänna marknaden. Sparbanken får förvärva aktie som ingår i emissionen men skall avyttra den så snart det lämpligen kan ske och senast ett år efter förvärvet. Om synnerliga skäl föreligga, kan tillsynsmyndigheten förlänga denna frist.

Sparbank som har tillstånd att driva fondkommissionsrörelse får, för att underlätta rörelsen, i samband med denna dessutom förvärva aktie, emissionsbevis samt andel i aktiefond och i ekonomisk förening. Sparbank får dock ej inneha sådana värdepapper till högre anskaffningsvärde än som anges i 16 § första stycket fondkommissionslagen (1979: 748).

Om synnerliga skäl föreligga, kan tillsynsmyndigheten medgiva att sparbank får inneha värdepapper som avses i sjätte stycket i större omfattning än som anges där.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1984.

2 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1970: 65) om Sveriges allmänna hypoteksbank och om landshypoteksföreningar

Härigenom föreskrivs att 13 och 27 §§ lagen (1970: 65) om Sveriges allmänna hypoteksbank och om landshypoteksföreningar¹, skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

13 §

Sammankomst öppnas av den ledamot i styrelsen som denna utser. *Sammankomsten skall välja ett av ombuden att vara ordförande för sammankomsten.*

Sammankomst öppnas av den ledamot i styrelsen som denna utser. *Ordförande vid sammankomsten utses av denna.*

Bankens styrelseledamöter och revisorer bör vara närvarande vid sammankomst. De har rätt att deltaga i beslut utom i frågor som angår ansvarsfrihet för styrelsen, val av styrelseledamöter och revisorer jämte suppleanter samt arvoden för styrelseledamöter och revisorer. I val som nu nämnts får ej heller riksgäldsfullmäktiges ombud deltaga.

Beslut fattas genom omröstning efter huvudtal med enkel röstövertikt. Vid lika röstetal gäller den mening som sammankomstens ordförande biträder. Val avgöres dock vid lika röstetal genom lottning.

27 §

Som grundfond för banken ställer staten till förfogande en av riksgäldsfullmäktige utfärdad garanti-förbindelse på *ettusenfyrahundra* miljoner kronor.

Som grundfond för banken ställer staten till förfogande en av riksgäldsfullmäktige utfärdad garanti-förbindelse på *ettusenåttahundra* miljoner kronor.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1984.

¹ Lagen omtryckt 1983: 588.

3 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1983: 588) om ändring i lagen (1970: 65) om Sveriges allmänna hypoteksbank och om landshypoteksföreningar

Härigenom föreskrivs att 58 § lagen (1970: 65) om Sveriges allmänna hypoteksbank och om landshypoteksföreningar, i den lydelse paragrafen har erhållit genom lagen (1983: 588) om ändring i nämnda lag, skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

58 §

Lånesökande som erhållit statlig lånegaranti kan beviljas lån även om han ej äger fast egendom som avses i 40 §.

I stället för 42–44, 47 och 48 §§ gäller vad den statliga myndigheten föreskriver om garantilåns storlek och om skyldighet att ställa och underhålla säkerhet för lånet.

I stället för 42–44 och 48 §§ gäller vad den statliga myndigheten föreskriver om garantilåns storlek och om skyldighet att ställa och underhålla säkerhet för lånet.

Övergår egendom, som avses med garantilån, till ny ägare eller brukare gäller utöver 53 § att lånet får övertagas av den nye ägaren eller brukaren endast om den statliga myndigheten medgivit, att lånegarantin skall avse den nye ägarens eller brukarens förpliktelser.

FINANSDEPARTEMENTET

Utdrag
PROTOKOLL
vid regeringssammanträde
1983-10-20

Närvarande: statsministern Palme, ordförande, och statsråden I. Carlsson, Lundkvist, Feldt, Sigurdson, Gustafsson, Leijon, Hjelm-Wallén, Petersson, Andersson, Rainer, Boström, Bodström, Göransson, Gradin, Dahl, R. Carlsson, Holmberg, Hellström, Thunborg.

Föredragande: statsrådet Feldt

Proposition om höjning av Sveriges allmänna hypoteksbanks grundfond m. m. och om ändring i lagen (1955: 416) om sparbanker

1 Förslaget till lag om ändring i lagen (1955: 416) om sparbanker

1.1 Inledning

En sparbank får enligt 24 § tredje stycket lagen (1955: 416) om sparbanker (SpL) förvärva andelar i en sådan ekonomisk förening eller aktier i ett sådant bolag, som verkar som en sammanslutning av svenska sparbanker för tillgodoseende av gemensamma intressen. Kapitaltillskottet kan också göras i annan form, t. ex. garantifondbevis eller förlagsbevis. Föreningen eller bolaget i fråga skall verka för nämnda ändamål med regeringens godkännande. Kapitaltillskottet får uppgå till högst tio procent av sparbankens egna fonder. Enligt fjärde stycket samma paragraf får sparbank efter tillstånd av bankinspektionen tillskjuta medel utöver tioprocentgränsen till en förening eller ett bolag med angivna ändamål. Som villkor härför gäller *antingen* att kapitaltillskottet inte kan grunda någon upplåningsrätt eller täcka krav på eget kapital hos bolaget eller föreningen *eller* att det är fråga om ett kreditaktiebolag som har till huvudsakligt ändamål att lämna lån mot säkerhet i form av panträtt i bostads-, kontors- eller affärsfastighet.

I en skrivelse den 10 februari 1983 har Svenska sparbanksföreningen hemställt om lagändring så att sparbankernas nuvarande rätt att göra kapitaltillskott till bostadsfinansierande kreditaktiebolag kommer att omfatta även kreditaktiebolag för jordbruksfinansiering.

Skrivelsen bör fogas till protokollet i detta ärende som *bilaga 1*.

Remissyttranden över skrivelsen har avgetts av bankinspektionen och fullmäktige i Sveriges riksbank. Fullmäktiges yttrande innehåller enbart en förklaring att fullmäktige inte har något att erinra mot bifall till framställ-

ningen. Inspektionen har tillstyrkt framställningen. Bankinspektionens yttrande bör fogas till protokollet i detta ärende som *bilaga 2*.

1.2 Föredragandens överväganden

Sparbankernas bank äger samtliga aktier i Sparbankernas jordbrukskreditaktiebolag (Jordbrukskredit), som enligt bolagsordningen skall vara verksamt som en sammanslutning av svenska sparbanker för tillgodoseende av gemensamma intressen. Bolaget har till huvudsakligt ändamål att såvitt avser jordbruksfastigheter och industrifastigheter med anknytning till jordbruksnäringen, lämna och förmedla kredit mot panträtt i fast egendom eller tomträtt eller mot borgen av inhemsk bank.

Sparbanksföreningen framhåller i sin skrivelse att Jordbrukskredit behöver kapitaltillskott med 10 milj. kr. dels i början av år 1984, dels i början av år 1985. Sparbankernas bank har tillskjutit aktiekapital till ett flertal företag på kreditmarknaden. Banken har begränsade möjligheter att tillskjuta ytterligare kapital till Jordbrukskredit. Det skulle framstå som naturligt om sparbankerna, som tar Jordbrukskredits tjänster i anspråk, bereds laglig möjlighet att tillskjuta kapital till bolaget, t. ex. genom att förvärva garanti-fondbevis.

Bankinspektionen har tillstyrkt framställningen medan fullmäktige i Sveriges riksbank inte haft något att erinra mot att den bifalls.

Även jag anser att sparbankernas möjligheter att göra kapitaltillskott till jordbruksfinansierande kreditaktiebolag som tillgodoser för sparbankerna gemensamma intressen bör underlättas på det sätt som sparbanksföreningen hemställt. Jag förordar således att 24 § SpL ändras i enlighet med det anförda. I samband därmed bör lagtexten justeras så att den överensstämmer med terminologin i jordabalken.

2 Lag om ändring i lagen (1970:65) om Sveriges allmänna hypoteksbank och om landshypoteksföreningar, m. m.

2.1 Inledning

Landshypoteksinstitutionen består av Sveriges allmänna hypoteksbank och tio regionala landshypoteksföreningar. Delägare i hypoteksbanken är föreningarna. Genom föreningarna lämnar landshypoteksorganisationen krediter till långfristig finansiering för jordbruksändamål o. d. mot säkerhet i jordbruksfastigheter. Hypoteksbanken har till uppgift att skaffa medel för föreningarnas kreditgivning genom upplåning mot obligationer eller genom annan upplåning. Hypoteksbankens upplåningsrätt bestäms av storleken av den grundfond som staten ställer till hypoteksbankens förfogande. Upplåningen får inte överstiga tio gånger grundfondens belopp. Grundfonden uppgår f. n. till 1 400 milj. kr. Den består av en garantiförbindelse som

fullmäktige i riksgäldskontoret har utfärdat. Den senaste höjningen skedde år 1981 då grundfonden höjdes med 500 milj. kr. (prop. 1980/81: 105, NU 36, rskr 176, SFS 1981: 184).

Hypoteksbanken har i en skrivelse till regeringen den 9 september 1983 hemställt att bankens grundfond höjs från 1 400 milj. kr. till 1 800 milj. kr. Vidare har hypoteksbanken hemställt om lagändring i fråga om val av ordförande vid delägarsammankomst. Skrivelsen bör fogas till protokollet i detta ärende som *bilaga 3*.

Yttranden över hypoteksbankens framställning har avgetts av bankinspektionen, fullmäktige i Sveriges riksbank och fullmäktige i riksgäldskontoret.

2.2 Föredragandens överväganden

Bestämmelser om landshypoteksinstitutionens verksamhet finns i lagen (1970: 65) om Sveriges allmänna hypoteksbank och om landshypoteksföreningar (omtryckt 1983: 588). Enligt 27 § landshypotekslagen ställer staten till förfogande en av riksgäldsfullmäktige utfärdad garantiförbindelse som grundfond för banken. Efter anmälan till riksgäldskontoret får banken ta grundfonden i anspråk för att fullgöra bankens förbindelser när den tillfälligtvis saknar medel eller när banken trätt i likvidation. Tas grundfonden i anspråk vid tillfällig medelsbrist skall banken snarast möjligt återbetala det använda beloppet till staten. Banken skall också ersätta staten den ränta som staten har utgett med anledning av att fonden tagits i anspråk (28 §). Vid likvidation får grundfonden utnyttjas endast i den mån annan tillgång saknas som svarar för bankens förbindelser (31 §).

Enligt 18 § andra stycket landshypotekslagen får banken, om grundfonden genom förluster går ner 10 % eller mera, inte ta upp nytt lån förrän grundfonden återställts till sitt ursprungliga belopp.

Bankens delägare – landshypoteksföreningarna – skall årligen sammanträda till ordinarie sammankomst (10 § landshypotekslagen). Till sammankomsten får varje förening sända ombud (12 §). Enligt 13 § öppnas sammankomst av den ledamot i bankens styrelse som styrelsen utsett. Sammankomsten skall därefter välja ett av ombuden att vara ordförande för sammankomsten.

Hypoteksbanken framhåller i sin skrivelse att om banken får medgivande av riksbanken till upplåning i samma omfattning år 1984 som år 1983 gränsen för upplåningsrätten kommer att nås under år 1984 såvida inte grundfonden höjs. Om grundfonden höjs med 400 milj. kr. kommer bankens upplåningsbehov att täckas under ca två år under förutsättning att nuvarande upplåningstakt får bestå.

Remissinstanserna har tillstyrkt framställningen eller inte haft något att erinra mot den.

Jag delar uppfattningen att hypoteksbankens upplåningsrätt bör ökas

med hänsyn till den utlåningsverksamhet som kan förutses under åtminstone de närmaste två åren. Jag förordar att hypoteksbankens grundfond höjs med 400 milj. kr. till 1 800 milj. kr. Detta förutsätter att 27 § landshypotekslagen ändras och att fullmäktige i riksgäldskontoret utfärdar en ny garantiförbindelse.

Jag vill erinra om att en höjning av grundfonden endast formellt ökar möjligheterna till upplåning. Den faktiska upplåningen får liksom hittills anpassas till utvecklingen av den allmänna kreditpolitiken och den emissionskontroll som riksbanken kan utöva.

I likhet med remissinstanserna godtar jag bankstyrelsens förslag till ändring av 13 § landshypotekslagen innebärande att till ordförande vid delägarsammankomst skall kunna utses annan än ombud. Vidare bör, såsom banken påpekat, hänvisningen i 58 § andra stycket till 47 § utgå. Denna jämkning bör göras i en särskild lag, eftersom 47 § upphör att gälla vid årsskiftet 1983/84 enligt SFS 1983:588.

De föreslagna ändringarna i sparbankslagen och landshypotekslagen är enligt min mening av så enkel beskaffenhet att lagrådsgranskning inte kan anses påkallad.

3 Hemställan

Med hänvisning till vad jag nu har anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen att

1. anta inom finansdepartementet upprättat förslag till lag om ändring i lagen (1955:416) om sparbanksbanker,

2. anta inom finansdepartementet upprättat förslag till lag om ändring i lagen (1970:65) om Sveriges allmänna hypoteksbank och om landshypoteksföreningar,

3. anta inom finansdepartementet upprättat förslag till lag om ändring i lagen (1983:588) om ändring i lagen (1970:65) om Sveriges allmänna hypoteksbank och om landshypoteksföreningar,

4. bemyndiga fullmäktige i riksgäldskontoret att utfärda en garantiförbindelse på 1 800 milj. kr. att utgöra hypoteksbankens grundfond i stället för den nuvarande förbindelsen på 1 400 milj. kr.

4 Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att anta de förslag som föredraganden lagt fram.

*Bilaga 1***Svenska sparbanksföreningens framställning om ändring av 24 § 4 st. 1 punkten Sparbankslagen**

I 24 § 4 st. 1 punkten Sparbankslagen (SpL) stadgas att sparbank efter tillstånd av bankinspektionen får tillskjuta medel till t. ex. aktiebolag, som avses i 24 § 3 st. SpL, om bl. a. fråga är om kreditaktiebolag som har till huvudsakligt ändamål att lämna lån mot säkerhet i form av panträtt på grundval av in-teckning i *bostads-, kontors- eller affärsfastighet*. Tillstånd kan alltså inte lämnas om fråga är om kreditaktiebolag som har till huvudsakligt ändamål att lämna lån mot säkerhet i form av panträtt på grundval av in-teckning i *jordbruksfastighet*. Svenska sparbanksföreningen hemställer nu om att sådan ändring vidtages i stadgandet som innebär att tillstånd kan lämnas i sistnämnda fall av följande skäl.

Sparbankernas Bank äger samtliga aktier i Sparbankernas Jordbrukskredit aktiebolag (Jordbrukskredit). Ändamålsbestämmelsen för bolaget är intagen i 2 § i bilagda bolagsordning. Stadgandena om upplåningsrätt samt aktiekapital och garantifond är intagna i 7 § och 10 § bolagsordningen. Jordbrukskredits huvudsakliga verksamhet är att lämna lån mot säkerhet i jordbruksfastighet. Vidare bedöms Jordbrukskredit ha ett behov av ytterligare kapitaltillskott med ca 10 miljoner kr. redan i början av 1984 samt med ett lika stort belopp i början av 1985. Sparbankernas Bank som har tillskjutit aktiekapital till ett flertal företag som verkar på den svenska kapitalmarknaden har å ena sidan naturligtvis begränsade möjligheter att tillskjuta ytterligare kapital till Jordbrukskredit. Å andra sidan skulle det framstå som naturligt att sparbankerna, som tar Jordbrukskredits tjänster i anspråk, beredes laglig möjlighet att även tillskjuta kapital till Jordbrukskredit t. ex. genom att förvärva garantifondbevis utfärdade av Jordbrukskredit.

Svenska sparbanksföreningen hemställer alltså om att 24 § 4 st. första punkten skall ges följande lydelse:

Utöver vad som följer av tredje stycket får sparbank efter tillstånd av tillsynsmyndigheten tillskjuta medel till förening eller aktiebolag som avses i nämnda stycke, om antingen det tillskjutna kapitalet icke kan grunda upplåningsrätt eller täcka krav på eget kapital hos föreningen, bolaget eller annorstädes eller fråga är om kreditaktiebolag som har till huvudsakligt ändamål att lämna lån mot säkerhet i form av panträtt på grundval av in-teckning i *jordbruks-, bostads-, kontors- eller affärsfastighet*.

Slutligen hemställer Svenska sparbanksföreningen om att framställningen inte överlämnas till banklagsutredningen utan blir föremål för omedel-

bar lagstiftning enär Jordbrukskredit som nämnts inom en snar framtid har behov av ytterligare kapitaltillskott.

Stockholm 1983-02-10

SVENSKA SPARBANKSFÖRENINGEN

Jan Rydh

Staffan Kauttmann

*Bilaga 2***Bankinspektionens yttrande över sparbanksföreningens framställning**

Sparbankernas Jordbrukskreditaktiebolag är helägt av Sparbankernas Bank och är enligt sin av regeringen 1982-04-01 godkända bolagsordning sådan sammanslutning av svenska sparbanker för tillgodoseende av gemensamma intressen som avses i 24 § sparbankslagen. Kapitaltillskott till bolaget från sparbanker är möjliga enligt 24 § tredje stycket men inte enligt fjärde stycket beroende på att bolaget huvudsakligen har till ändamål att lämna lån mot säkerhet av inteckning i jordbruksfastighet.

Det har visat sig att bolaget för att kunna få tillskott i erforderlig omfattning från sparbanker behöver samma möjlighet härtill som kreditaktiebolag som lämnar lån mot säkerhet i bostads-, kontors- eller affärsfastighet. Framställningen avser därför ändring av 24 § fjärde stycket sparbankslagen i syfte att skapa sådan möjlighet. Säkerhetsmässigt är inteckning i jordbruksfastighet jämförbar med inteckning i bostads-, kontors- eller affärsfastighet.

Framställningen tillstyrkes.

Hypoteksbankens skrivelse

Till Regeringen

I 27 § lagen (1970:65) om Sveriges allmänna hypoteksbank och om landshypoteksföreningar stadgas efter lagändring (1981:184) att staten som grundfond för banken ställer till förfogande en av riksgäldsfullmäktige utfärdad garantiförbindelse på ettusenfyrahundra miljoner kronor. Enligt 18 § nämnda lag i lagrummets lydelse efter lagändring (1982:1257) får sammanlagda beloppet av bankens utelöpande obligationer och andra skuldförbindelser icke uppgå till mera än tio gånger beloppet av den i 27 § angivna grundfonden. Bankens obligationsskuld får med tillämpning av dessa bestämmelser uppgå till högst fjortontusen miljoner kronor.

Utvecklingen av bankens obligationsskuld sedan frågan om grundfondens storlek senast behandlades av riksdagen år 1981 framgår av följande sammanställning.

Datum	Nettobelopp utelöpande obligationer, Mkr	Nettoökning under året, Mkr
31/12 1981	9 775	1 540
31/12 1982	11 159	1 419

För 1983 har Riksbanken medgivit Hypoteksbanken att emittera obligationer till ett belopp av 1 500 miljoner kronor.

Därjämte har Riksbanken medgivit Hypoteksbanken att mot revers låna upp ytterligare 1 500 miljoner kronor. Även om sistnämnda medgivande inte beräknas kunna utnyttjas i sin helhet under 1983 finns det dock anledning att anta att sammanlagda beloppet av bankens utelöpande obligationer och reverser vid årsskiftet 1983/84 kommer att uppgå till ca 13 000 miljoner kronor. Under förutsättning att Riksbanken medger oförändrade belopp för upplåningen kommer gränsen för upplåningsrätten att uppnås under 1984, såvida grundfonden inte höjs.

Banken anser att grundfonden med verkan fr. o m. 1984 bör höjas med 400 miljoner kronor till 1 800 miljoner kronor, vilket kan beräknas motsvara bankens upplåningsbehov under ca två år med nuvarande limit för upplåningen.

Banken vill även ta upp frågan om ytterligare en lagändring. Enligt 13 § 1 st. förenämnda lag öppnas delägarsammankomst av den ledamot i styrelsen som denna utser. Sammankomsten skall välja ett av ombuden att vara ordförande för sammankomsten.

Styrelsen har sedan 1970 års lag trädde i kraft alltid utsett sin ordförande att öppna delägarsammankomsten. På grund av bestämmelsen att ett av ombuden skall utses att vara ordförande för sammankomsten är bankstyrelsens ordförande inte valbar att leda sammankomsten. Detta har visat sig medföra vissa praktiska olägenheter.

Enligt 9 kap. 11 § aktiebolagslagen skall ordförande vid bolagsstämman utses av stämman, om ej annat föreskrivs i bolagsordningen. Ingen bestämmelse finns som utesluter att bolagsstyrelsens ordförande utses. Lagen om bankrörelse (104 §) hänvisar i detta avseende till aktiebolagslagen. Inte heller i lagen om ekonomiska föreningar finns någon bestämmelse, som diskriminerar föreningsstyrelsens ordförande från att vara ordförande vid föreningsstämma. Enligt 55 § lagen om ekonomiska föreningar öppnas föreningsstämma av styrelsens ordförande eller den styrelsen därtill utsett, där ej genom föreskrift i stadgarna är bestämt vem som skall vara ordförande. Utser de närvarande ej enhälligt ordförande, väljs ordförande efter huvudtalet. Till ordförande må utses även den som ej är medlem, om annat icke föreskrivs i stadgarna.

De bestämmelser som gäller för hypoteksföreningarna utgör inte heller något hinder för att föreningsstyrelsens ordförande utses till ordförande vid föreningsstämma.

Med anledning av det anförda får bankstyrelsen hemställa, att Regeringen måtte föreslå Riksdagen att antaga följande förslag till ändrad lydelse av 13 § första stycket och 27 § lagen om Sveriges allmänna hypoteksbank och om landshypoteksföreningar.

Nuvarande lydelse

13 §

Sammankomsten öppnas av den ledamot i styrelsen som denna utser. *Sammankomsten skall välja ett av ombuden att vara ordförande för sammankomsten.*

Bankens styrelseledamöter ombud deltaga.
Beslut fattas genom lottning.

27 §

Som grundfond för banken ställer staten till förfogande en av riksgäldsfullmäktige utfärdad garanti-förbindelse på *ettusenfyrahundra* miljoner kronor.

Föreslagen lydelse

13 §

Sammankomsten öppnas av den ledamot i styrelsen som denna utser. *Ordförande vid sammankomsten utses av denna.*

27 §

Som grundfond för banken ställer staten till förfogande en av riksgäldsfullmäktige utfärdad garanti-förbindelse på *ettusenåttahundra* miljoner kronor.

Slutligen må påpekas, att i 58 § 2 st. förenämnda lag gjorts en hänvisning till 47 §, ehuru denna paragraf upphört att gälla.

I handläggningen av detta ärende har deltagit ordföranden och vice

ordföranden, ledamöterna Gripenstedt, Kennedy och Lithander, verkställande direktören samt suppleanten Ahlsten.

Stockholm den 9 september 1983

För Styrelsen över Sveriges Allmänna Hypoteksbank

H H Abelin

Stig Lindström

